

Spotkanie zespołu lokalnej współpracy dotyczące lasów o zwiększonej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa Gdańsk – Rumia, Reda
Sprawozdanie ze spotkania nr 1.

Data: 22.10.2024r.

Miejsce: Stacja Kultura, Starowiejska 2, 84-230 Rumia

Uczestnicy spotkania: ok. 30 osób reprezentujących:

- mieszkańców
- przedstawicieli Rady Dzielnicy
- lokalnych przedsiębiorców
- działaczy społecznych

Zespół ekspercki LP:

- Przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku
- Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Gdańsk
- Leśniczowie leśnictw Marianowo i Stara Piła
- Specjaliści

Facylitatorzy - stowarzyszenie Inicjatywa Miasto, w reprezentacji:

- Piotr Czyż
- Mateusz Sylwestrzak
- Natalia Biedrzycka

1. Powitanie i agenda spotkania

Facylitator przedstawił zespół osób prowadzących konsultacje oraz cel spotkań. Podczas procesu lokalna grupa ma stworzyć plan obrazujący potrzeby i wnioski mieszkańców zgłaszane względem omawianego fragmentu lasów Nadleśnictwa Gdańsk. Wypracowane zapisy będą częścią raportu „Las dla nas”, podsumowującego wszystkie spotkania Zespołów Lokalnej Współpracy. Zaproponowano, aby zbieranie opinii uszeregowano w poszczególne kategorie: krajobraz, rekreacja, ekologia, edukacja i komunikacja.

2. Prezentacja LP

Podczas spotkania przedstawiciel Lasów Państwowych przedstawił prezentację dotyczącą działalności Lasów Państwowych ze szczególnym uwzględnieniem obszaru lasów w sąsiedztwie Rumii i Redy, w zasięgu Nadleśnictwa Gdańsk. Celem prezentacji było stworzenie podstawy do dyskusji nad wypracowaniem wspólnych rozwiązań w zakresie zarządzania krajobrazem, sposobu realizacji zapisów Planu Urządzenia Lasu oraz działań dodatkowych prowadzonych na omawianym terenie.

W trakcie prezentacji omówiono strukturę organizacyjną Lasów Państwowych, zakres działalności Nadleśnictwa. Przedstawiono również informacje dotyczące Planu Urządzenia Lasu (PUL) na najbliższe 10 lat, który w wersji roboczej został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej RDLP w Gdańsku.

Prowadzący podkreślił znaczenie trzech głównych filarów idei Lasów Państwowych: gospodarczej, społecznej i przyrodniczej, które wpisują się w koncepcję zrównoważonego rozwoju. Szczególną uwagę poświęcono trwałości lasu i jego naturalnemu rozwojowi oraz adaptacji lasów do zmieniających się warunków klimatycznych.

W części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej omówiono środki prewencyjne, takie jak rozwinięta sieć dróg dojazdowych i wykorzystanie samolotów gaśniczych. Przedstawiono również zasady postępowania w przypadku pożaru oraz nowy system numeracji szlabanów, który ułatwia pracę służbom ratunkowym.

Krótko omówiono istniejące w nadleśnictwie oraz obszarze formy ochrony przyrody oraz formy udostępniania lasu na potrzeby turystyki i rekreacji, w tym organizację imprez sportowych i biegów terenowych. Wymieniono również konkretne działania na rzecz społeczności, podjęte przez Lasy Państwowe na terenie Nadleśnictwa, zwłaszcza na omawianym terenie, takie jak: usuwanie śmieci, tworzenie infrastruktury turystycznej, nowe miejsca postojowe oraz modernizacja dróg służących ochronie przeciwpożarowej.

1. Dyskusja

Udostępnianie danych i dostępność

Uczestnik spotkania zasugerował poprawę dokumentacji udostępnianej lokalnym zespołom, tak aby zawierała pełne informacje adresów leśnych, co ułatwi identyfikację konkretnych obszarów. Przedstawiciele Lasów Państwowych wyjaśnili, że obecny format danych jest tym, co otrzymują oni od taksatorów i utrudnia modyfikację istniejących dokumentów. W odpowiedzi na to, uczestnik zaproponował, aby Nadleśnictwo rozważyło tłumaczenie oznaczeń na pełne adresy, aby ułatwić dostęp do informacji zainteresowanym.

Ochrona obszarów dębowych

Uczestnik spotkania poinformował, że zidentyfikował kilka obszarów dębowych mających wiek ponad 150 lat i zaproponował wyłączenie ich z wycinki, aby chronić te drzewa. Dodatkowe

propozycje obejmowały wyłączenie obszarów stoków nachylonych w kierunku Szmelty oraz tych w otulinie rezerwatu Zawiązka Struga z wycinek. Uczestnik zażądał zmniejszenia ogólnej wielkości wycinki, podkreślając potrzebę większego zmniejszenia niż proponowane 30% względem poprzedniego PUL.

Obawy środowiskowe i problemy z zapachem

Uczestnicy wyrazili obawy dotyczące pojawienia się nieprzyjemnych zapachów z zakładu gospodarki odpadami Ekodolina na terenach, które zamieszkują. W ich opinii wynikają one z działalności wycinkowej i zażądali wyłączenia terenów okalających wysypisko z dalszej wycinki. Reprezentanci Nadleśnictwa Gdańsk przyznali, że problem istnieje, choć poddają w wątpliwość związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy pracami gospodarczymi a nieprzyjemnymi zapachami. Zasugerowali omówienie potencjalnych strategii łagodzenia nieprzyjemnych zapachów oraz podkreślili potrzebę badań w celu ustalenia przyczyn problemów z zapachem i wpływu wycinki na jakość powietrza.

Zaangażowanie społeczności i planowanie przyszłości

Przedstawicielka lokalnej społeczności wyraziła wdzięczność za konstruktywny dialog i podkreśliła znaczenie zaangażowania społeczności w dyskusje na temat zarządzania lasami. Przedstawiła sugestie dotyczące potencjalnych miejsc rekreacji, obejmujące m.in. obszar dawnej strzelnicy w pobliżu lasu oraz tworzenie ścieżek spacerowych, aby zwiększyć dostęp społeczności do przestrzeni naturalnych. Zaproponowała również wyznaczenie obszarów do wyprowadzania psów w granicach lasu, wzorując się na przykładzie Sopotu oraz Gdyni.

Obawy dotyczące zarządzania lasami

Uczestnicy wyrazili potrzebę konsultacji w sprawie zarządzania lasami i postrzegania przez mieszkańców wycinek drzew jako wylesiania. Istnieje pragnienie, aby lasy zachowały swój naturalny charakter, a nie wyglądały jak otwarte przestrzenie z widocznymi liniami drzew.

Wylesianie i problemy z retencją wody

Uczestnik wyraził obawy dotyczące priorytetowego traktowania pozyskiwania drewna nad równowagą ekologiczną i wezwał do zakazu wycinki w chronionych obszarach. Podczas dyskusji uczestnicy omówili wpływ wycinki na retencję wody i lokalne ekosystemy.

Wyjaśnienie sposobu prowadzenia prac w lesie

Przedstawiciele Lasów Państwowych wyjaśnili, że prowadzone działania w lesie oraz przyjęty PUL uwzględniają problematykę retencji wody i zapobiegania powodziom, przeciwstawiając się opiniom o szkodliwych praktykach. Rozmowa obejmowała odniesienia do przeszłych problemów z powodzią i trwających wysiłków na rzecz zarządzania sływem wody z obszarów leśnych na tereny miejskie.

Plan ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Przedstawiciele Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego podkreślili potrzebę, aby Plan Urządzenia Lasu był zgodny z planem ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Wyrażono obawy dotyczące planowanej wycinki w starych lasach i konieczności zmniejszenia poziomu wycinki drzew w celu zachowania integralności ekologicznej.

Prace nad Planem Urządzenia Lasu

Reprezentant Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych potwierdził, że wszystkie odpowiednie akty prawne dotyczące ochrony przyrody zostaną uwzględnione w Planie Urządzenia Lasu. Obecny projekt planu jest nadal w trakcie opracowywania, a uwagi strony społecznej będą przyjmowane po jego finalizacji.

Obszary pozostawione bez planów wycinek

Przedstawiciel lokalnej społeczności wyraził obawy dotyczące dokładności prezentacji dotyczącej obszarów nieobjętych wycinką na najbliższe 10 lat. Poprosił o doprecyzowanie informacji, czy w obszarach pozostawionych bez wycinek były prowadzone prace gospodarcze w poprzednim dziesięcioleciu. Lasy Państwowe potwierdziły, że choć nie planuje się wycinki w ciągu najbliższej dekady w tych obszarach, to jest prawdopodobieństwo, że w przeszłości miały miejsce w nich wycinki i mogą dostarczyć szczegółowe danych na przyszłe spotkania.

Dane dotyczące starych drzew

Uczestnicy złożyli prośbę o konkretne dane dotyczące liczby drzew mających ponad 80 lat rosnących na obszarze bez wskazań do wycinki na najbliższe 10 lat. Zespół Lasów Państwowych zgodził się przygotować te dane na przyszłe spotkanie.

Zmiana sposobu realizacji wycinek

Przedstawiciele RDLP przedstawili strategię wdrożenia praktyki selektywnej wycinki, tak zwanej rębni przerębowej, w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na krajobraz i zachowania estetyki lasu. Podkreślili znaczenie dostosowania praktyk wycinkowych do obecnych warunków środowiskowych, uznając wyzwania stawiane przez zmiany klimatyczne. Podkreślili, że w takiej metodzie stosowanie harvesterów jest uzasadnione.

Organizacja wycinek

Uczestnicy omówili wpływ selektywnej wycinki i użycia harvesterów na środowisko. W trakcie dyskusji Nadleśnictwo Gdańsk wspomniało, że lokalne zespoły współpracy mogłyby współpracować w celu opracowania metod minimalizujących negatywne postrzeganie działań wycinkowych. Odniosło się również do wcześniejszych konsultacji, podczas których mieszkańcy mogli wyrazić swoje preferencje dotyczące działań wycinkowych w ich okolicach.

Przyszłe spotkania i trwający dialog

Facylitator zaproponował, aby przyszłe spotkania skupiły się na znalezieniu wspólnej płaszczyzny i zmniejszeniu antagonizmu między różnymi punktami widzenia. Podkreślił znaczenie dyskusji na temat ochrony zarówno krajobrazu, jak i środowiska naturalnego. Uczestnicy podkreślili potrzebę uwzględnienia opinii społeczności w decyzjach dotyczących zarządzania lasami i znaczenie uwzględnienia różnych interesów. Uznali, że zawsze będą napięcia między różnymi potrzebami społeczności a celami zarządzania lasami.

Uczestnicy podkreślili, że lasy mogą istnieć bez leśników, ale potrzebne są dyskusje na temat tego, jak powinny być zarządzane i jakie mają role w społeczeństwie. Padł pomysł kompromisu w celu zrównoważenia funkcji ekologicznych, społecznych i ekonomicznych lasu, uznając, że niektóre funkcje społeczne mogą zostać ograniczone.

Problemy z zaufaniem i komunikacją

Lokalna społeczność podkreśliła długotrwały brak dialogu między lokalnymi społecznościami a leśnikami, co doprowadziło do braku zaufania. Celem jest ustanowienie narzędzia komunikacyjnego w celu odbudowy zaufania i rozwiązania obaw społeczności dotyczących zarządzania lasami. Uczestnik spotkania wyraził potrzebę kompleksowych zmian w ilości cięć, jako jedyna szansa na odbudowanie zaufania społecznego.

Wdrożenie planów ochrony

Przedstawiciele Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego odnieśli się do niedawnego ustanowienia planu ochrony TPK, który powinien zostać uwzględniony w Planie Urządzenia Lasu. Podkreślili, że wdrożenie tego planu może złagodzić niektóre obawy społeczności dotyczące planowanej wycinki drzew w pobliżu obszarów mieszkalnych.

2. Zagadnienia istotne dla lokalnej społeczności - do rozwinięcia na kolejnych spotkaniach.

- a. **Nieprzyjemny zapach ze spalarni śmieci Ekodolina** - uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na problem nieprzyjemnych zapachów, które wiążą z wycinką drzew. Z tego powodu należy przeprowadzić odpowiednie badania stanowiące podstawę do wypracowania rozwiązań wyeliminowania nieprzyjemnych zapachów z obszarów zurbanizowanych.
- b. **Wykorzystanie potencjału rekreacyjnego** - propozycja wykorzystania terenu Strzelnicy (granica lasu oraz Rumi) jako miejsca historycznego i dobrze znanego. Uczestnicy zaproponowali utworzenia połączenia tego terenu z górą Markowca ścieżką turystyczną.
- c. **Wybiegi dla psów** - propozycja wydzielania działek na terenie leśnym na potrzeby wybiegów dla psów, na przykładzie rozwiązań w Sopocie i Gdyni.
- d. **Odsunięcie się z wycinką od granic miasta** - ul. Kamienna i Zbychowska
- e. **Sposób prowadzenia zabiegów** - jak należałoby prowadzić zabiegi, aby zminimalizować ich szkodliwość
- f. **Dialog i zaufanie** - uczestnicy spotkania zasygnalizowali brak zaufania do instytucji Lasów Państwowych oraz zgłosili potrzebę dialogu
- g. **ograniczenie rekreacji** - pomysły Zespołu powinny uwzględniać również zapisy PO TPK w zakresie udostępniania terenu Parku, zwłaszcza w zakresie rozwoju turystyki.

3. Zagadnienia do rozwinięcia przez LP na spotkaniu nr. 2

- a. **Wniosek o udostępnienie PUL na lata 2005-2014 w formie elektronicznej w BIPie**
- b. **Wniosek o pełne adresy leśne w zestawieniach tabelarycznych dla zespołów lokalnej współpracy** - uwaga o utrudnieniu w odczycie samych numerów wydzieleń.
- c. **Pozyskanie dla obrębu Chylonia** - uczestnik spotkania zgłosił, że w poprzednim Planie Urządzenia Lasu pozyskanie było o 2000 m³ niższe (171000 m³), a w tym PULu ma być 173 000 m³. Do wyjaśnienia z RDLP.
- d. **Informacja odnośnie ilości drzew o wieku ponad 80 lat na obszarach, gdzie nie ma planowanej wycinki na najbliższe 10 lat.**

4. Wnioski do Planu Urządzenia Lasu

- a. Całkowity zakaz pozysku drewna z TPK.
- b. Uwzględnić tzw. strefę BM_I_3 określoną w planie ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, w której, zgodnie z zapisami Planu Ochrony, należy wprowadzić modyfikację planowanej gospodarki leśnej przez zaliczenie do gospodarstwa

specjalnego i stosowanie poszerzonej listy kryteriów drzewostanów kwalifikowanych do użytkowania rębego. W części wydzieleń w projekcie PUL Nadleśnictwa Gdańsk na lata 2025-2034, udostępnionego jako materiał roboczy do prac w ramach ZLW, zaplanowano prowadzenie prac rębnych (rębnia IV i V), mimo że wydzielenia te nie spełniają łącznie kryteriów wymienionych w Planie Ochrony TPK (par. 14, ust. 1, punkt 1-4).

- c. Uwzględnić rezygnację ze znacznej części zaplanowanych rębni IVd na rzecz rębni przerębowej.